

Slovenski poslanci v Evropskem parlamentu

Ljubljana 27. junij 2022

Spoštovana gospa poslanka, spoštovani gospod poslanec Evropskega parlamenta,

pišem vam kot predsednik Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije v povezavi z obravnavo delegirane uredbe o dopolnitvi akta o taksonomiji trajnostnega financiranja EU, ki poteka v Evropskem parlamentu in se bo zaključila z razpravo in glasovanjem v začetku julija 2022.

Društvo jedrskih strokovnjakov Slovenije (kratko DJS) ima status nevladne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področjih energije in znanstveno raziskovalne dejavnosti. DJS na podlagi znanstvenih dejstev podpira delegirano uredbo o dopolnitvi akta o taksonomiji trajnostnega financiranja EU (kratko taksonomija) **z vključeno jedrsko energijo**.

Na julijskem zasedanju Evropskega parlamenta bo v obravnavi resolucija (2022/2594(DEA)), ki sta jo pripravila odbora ENVI/ECON. Resolucija nasprotuje uvedbi delegirane uredbe o dopolnitvi taksonomije glede jedrske energije in zemeljskega plina. V primeru pozitivnega rezultata glasovanja o resoluciji, bi bila jedrska energija izključena iz taksonomije. **Izključitev jedrske energije iz taksonomije bi bila škodljiva za Slovenijo, njene prebivalce in okolje.**

Uporaba jedrske energije za proizvodnjo električne energije v Sloveniji pomembno prispeva k zanesljivosti in stabilnosti proizvodnje električne energije, zmanjšuje izpuste toplogrednih plinov, spodbuja razvoj ter povečuje delež domače proizvodnje in je s tem temelj naše energetske neodvisnosti ter upravičeno tudi del strategije RePowerEU.

Evropska komisija je letos spomladi pripravila delegirano uredbo o dopolnitvi taksonomije glede jedrske energije in zemeljskega plina. **Na podlagi znanstvenih dejstev, ugotovitev in analiz Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije (JRC) je jedrska energija vključena med tehnologije, ki jih taksonomija določa kot trajnostne.** Komisija je tako z delegiranim aktom o dopolnitvi taksonomije trajnostnega financiranja EU z jedrskega področja vključila:

- investicijske projekte pred-komercialnih, razvojnih in demonstracijskih jedrskih elektrarn,
- investicijske projekte gradnje novih jedrskih elektrarn za proizvodnjo elektrike, toplote in vodika ter
- investicijske projekte v obstoječih jedrskih elektrarnah.

Vključitev jedrske energije v taksonomijo predstavlja ključno sporočilo tako gospodarstvu kot predvsem vlagateljem glede uporabe jedrske energije danes in v prihodnosti. Jedrska energija v Evropi zagotavlja zanesljiv, varen in stabilen **vir za polovico vse čiste** domače, ne-fosilne električne energije. Jedrska energija **zmanjšuje odvisnosti od uvoženih fosilnih virov** energije in s tem omogoča in podpira energetski prehod stran od ruskega zemeljskega plina za proizvodnjo električne energije. Vključitev jedrske energije v taksonomijo temelji na rigoroznem znanstvenem pristopu, ki je dokumentiran v številnih dokumentih IPCC, UNECE, IEA in EC JRC.

Ohranitev jedrske energije v Evropi in vključitev jedrske energije v taksonomijo trajnostnega financiranja EU je ključnega pomena za prehod v klimatsko nevtralno družbo. Zakaj?

1. Jedrska energija ima glede na količino proizvedene energije **najnižje emisije toplogrednih plinov**. Izpusti jedrskih elektrarn v celotnem življenjskem ciklu namreč znašajo zgolj 6 gCO₂/kWh, to je manj kot vetrne ali sončne elektrarne (v povprečju med 16 in 35 gCO₂/kWh), in bistveno manj kot termoelektrarne na premog (800 gCO₂/kWh).
2. Jedrska energija je v Evropi **domač vir energije**, ki ni odvisen od uvoza fosilni virov energije (premog, nafta, plin).
3. Jedrska energija že sedaj proizvede 50 % nizkoogljicne električne energije v EU.
4. Jedrska energija ima **zelo majhen vpliv na naravni prostor**, saj na količino proizvedene energije zavzame najmanj prostora.
5. Uporabo jedrske energije za proizvodnjo električne energije podpira evropska in mednarodna **znanost** (jedrsko energijo podpirajo strokovna znanstvena mnenja tako Skupnega raziskovalnega središča EK (EC JRC) kot znanstvenih odborov Združenih narodov (IPCC in UNECE) in mednarodne organizacije za energijo (IEA)).
6. Uporaba jedrske energije podpira in je vključena v strategijo RePowerEU.
7. Moderna uporaba jedrske tehnologije za proizvodnjo električne energije v skladu z evropskimi varnostnimi standardi **je varna**. Vplivi na varnost in zdravje ljudi so manjši ali primerljivi z vplivi ostalih trajnostnih tehnologij, kot so na primer hidroelektrarne ali sončne elektrarne.
8. Vplivi in količine odpadkov, ki nastanejo pri uporabi jedrske tehnologije za proizvodnjo električne energije, so primerljivi ali **manjši kot vplivi ostalih** trajnostnih tehnologij.
9. Javna podpora obratovanju obstoječih jedrskih elektrarn in tudi gradnji novih jedrskih elektrarn v Evropi raste (obratovanje obstoječih JE podpira večina prebivalcev v številnih državah članicah).

Za vse našteje točke so na voljo številne strokovne mednarodno priznane analize in študije.

Številne ekonomske, razvojne, družbene in okoljske prednosti, ki jih uporaba jedrske energije za proizvodnjo elektrike predstavlja za Slovenijo in Evropo, govorijo v prid vključitvi jedrske energije v taksonomijo. Zaradi njene vloge pri zagotavljanju zanesljive, trajnostne in domače oskrbe z električno energijo, ki je ključna za ohranjanje energetske neodvisnosti in samostojnosti, pa je nujno, da jedrska energija ostane v taksonomiji.

Zato vam, spoštovani slovenske poslanke in poslanci v Evropskem parlamentu, skupaj s slovenskimi jedrski strokovnjaki pišem in upam da vam bodo zbrana dejstva pomagala k odločitvi za podporo taksonomije, ki jo predlaga Evropska komisija. Delegirano uredbo z vključeno jedrsko energijo lahko podprete na način, da glasujete proti resoluciji, ki sta jo pripravila odbora ENVI/ECON. Taksonomijo z vključeno jedrsko energijo podprete tudi, če se glasovanja ne udeležite. Resolucija predlaga zavrnitev delegirane uredbe z vključeno jedrsko energijo in želi izbrisati jedrsko energijo iz predlagane vključitve v EU taksonomijo.

S spoštljivimi pozdravi,

doc. dr. Tomaž Žagar
predsednik Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije